
MASOVNA - ZAVOD NEINSTITUCIONALNE KULTURE

14. številka glasila

MASINFO

MASOVNA

**klub druga stran
klub goriških študentov
klub 13. brat
rock vibe - ŠKUC**

**Vsebina:
Za zapečkarje in avanturiste**

2 Kaj je na stvari?

Kaj je na stvari

Če Masinfo berete z zamudo, pomeni, da ste si sredi julija praznili glavo in krepili telo na kakšnem lepšem in bolj vznemirljivem kraju, kot je naše ali vaše domače mesto. Poletje je čas, ko vsi želimo nadoknadi in pozabiti na obveznosti, dolgčas in sitnosti, ki nas mučijo večji del leta. Kdor more, izgine čimdlje proč od doma, čeprav se poletni živahnosti ne izogne skoraj noben kraj. Obilje prostega časa lahko na bolj prijetne načine izkoristiš tudi v Novi Gorici. Spet je živa študentska poletna scena ter poletna shajališča v mestu in okolici, po mestu se v veselje prebivalcev potikajo razni neobičajni umetniki. Na uradnem praznovanju "Praznika vrtnic" so nas sicer spet pitali z narodnjaki in ognjemetom, nazadnje pa je za njimi počedila nevihta z neprimerno večjim bliščem in truščem.

Živo bo tudi na Mostovni, vsaj 13. in 14.7. na glasbenem festivalu City of.. z raznoliko mednarodno udeležbo. Za kakšno bolj domačo prireditev se bomo do konca poletja tudi še potrudili - preverite obvestila, najbolje na internetu. Sicer pa tokrat poleg napotkov za pohode v bližnjo in daljno okolico pišemo bolj za čudake, ki se še poleti ne premaknejo od računalnikov, in družbeno občutljive, ki ne pristajajo na vsiljevana razmerja moči in pravici.

Poleg običajnih uživaško razvratnih koncertov in festivalov se je letos namreč namnožila nova vrsta zletov, množičnih protestov proti početju in obnašanju najvplivnejših držav in korporacij. Priložnosti ob številnih sestankih in srečanjih res ne manjka, postavlja pa se vprašanje o načinu boja za svoje ideje. Praviloma se protesti na koncu omejijo na spopade s policijo in splošno uničevanje. Neusmerjeni ludizem, kjer je rešilni avto enako dobra tarča kot izložba McDonaldsa ali banke. Patetični se zdijo sosednji "poklicni" demonstranti, ki s kartonastimi ščiti in rešeti za solato na glavah vežbajo za spopade s policisti. Ob takih prizorih si vsak uniformiranec samo še bolj živo predstavlja, kako jih bo ob srečanju naklestil, pa tudi siceršnje pridobivanje simpatij je vprašljivo.

Protesti ob "svetovnem vrhu" v Ljubljani so minili drugače. Zasluge za to so pripisali naši policiji, ki naj bi bila uspešno preprečila izgredne bojde nevarne združbe. V resnici pa je šlo za groteskno farso razkazovanja moči, saj nerедov tudi brez enega samega policista ne bi bilo. Zbrana družina protestnikov je bila namreč vsaj desetkrat miroljubnejša od obiskovalcev povprečne gasilske veselice. A za razliko od študentskega

foto: Leon Megošar

razgrajanja dan prej, v katerega se policija ni posebej mešala, ne dvomim, da bi za nevarne prevratnike ob najmanjšem povodu uporabila drugačne "strokovne prijeme".

Vloga policije in ostalih delavcev državnega aparata se tako v zadnjem času vse bolj oži na zaščito imena in lika vladajočih elit, pogosto proti samim državljanom, ki jih s svojim delom redijo in plačujejo. Kaj lahko sploh še pričakujemo? V zadnjih rasnih nemirih v Angliji je bil rezultat policjskega posredovanja lepo število ranjenih in poškodovanih, za dobro mero so nasekali še predstavnika parlamenta, ki ni zgledal dovolj belo. Je to res največ, kar zmorejo? Rasni izgredi so pri nas bolj provincialno krmežljavi, je pa toliko večja osuplost ob obnašanju policije in sodnega aparata. Ob zadnjem očitnem napadu skinheadov na temnopolte občane so policisti in sodnica za prekrške v en glas krivdo pripisali slednjim?! Še dobro, da sodišče ni bilo klicano na pomoč zaradi diskriminacije, ko je varnostnik v ljubljanskem lokalnu gejem dal vedeti, da niso zaželeni. Namesto tega je stekla mirna in učinkovita protestna akcija z zasedbo lokalna - obiskovalci so cele večere srkali kozarec vode.

Več domišljije in manj nasilja, bi torej lahko povzeli vodilo teh nekaj dogodkov. Očitno se proti represiji ne gre boriti z njenimi lastnimi sredstvi. Izvirne in, zakaj ne, duhovite domislice, imajo lahko še večji učinek kot puntarski spopadi. Če drugega ne, se bo verjetno več ljudi vprašalo, na čigavo stran bi se postavili sami.

Simon Markič

Masinfo - glasilo Zavoda Masovna
Vpis v Evidenco javnih glasil št. 1718
Glavni in odgovorni urednik: Marko Rusjan
Tehnično urejanje: Simon Markič

Prispevke v tej številki so spisali Peter Cerk, Matej Frančeskin, Simon Markič in Marko Rusjan
Fotografija na naslovnici: Leon Megošar

Izid glasila omogočata MO Nova Gorica in M Servis Nova Gorica
Naklada: 3.000 izvodov
Tisk: Tiskarna ZIP Solkan
Nova Gorica, julij 2001

Prispevke, obvestila in komentarje za naslednjo številko pošljite na elektronski naslov masovna@hotmail.com ali na Zavod Masovna, p.p.1, 5000 Nova Gorica. Vabljeni tudi v pisarno zavoda na Prvomajski ulici, nasproti Gostola, telefon 05 3023 440.
Masinfo na internetu: <http://www.masovna.org/masinfo>

masovna@hotmail.com

V med in mleko je padla muha

Sredi junija (14.-17.6.) se je na relativno majhnem časovnem območju akumuliralo toliko političnih konfrontacij, katere so kratkovidni, trendovski publicisti v prvi polovici devetdesetih letih postavili na police Zgodovine. Za vse, ki smo v tistem obdobju poosamosvojitevne evforije poskušali s kritiko družbenih protislovij in vsakdanjega življenja prodreti na vsaj majhen delček javnega prostora, je nastopil trenutek izrednega stanja, ki omogoča tudi marginaliziranim idejam, da se prebijejo v ospredje. Če si je v preteklih letih alternativna politika izborila prostor pod soncem v določenih umetniških in subkulturnih projektih, je sedaj nastopila potreba, da nastopi v čisti obliki. Poleg politike pa se je pojavila večja doza adrenalina in občutek trenutne moči, ki prelomi z občutkom nemoči in ujetosti v vsakdanjo rutino. Na ravnih vsakdanjega življenja je vsaj nekaj posameznikov za nekaj trenutkov začutilo družbo-ki-je-še-ni.

Prehitevam. Moja opažanja se nanašajo na študentske demonstracije, t.i. »protiglobalizacijske« demonstracije ob obisku ameriškega predsednika Busha in ruskega predsednika Putina in vsesplošno dogajanje okoli referendumu. Najprej bi se zaustavil ob nadzorovani demonstraciji, ki jo je priredila Študentska organizacija Univerze v Ljubljani. Prijetno presenečenje nad odločnostjo študentske nomenklature, da se ostro postavi po robu tendencam po uvajanju šolnin, je deloma skazil nagovor organizatorjev študentom, ki sem ga prejel po elektronski pošti. Pa tudi zavezništvo študentskih servisov, katerih filantropija je zelo zanimive vrste. Če ošvrknem samo nagovor in zaenkrat problem študentskega dela zaradi njegove obsežnosti pustim ob strani, saj takšnega shizofrenega teksta že dolgo nisem prebral. Študentje naj bi razumeli »težak položaj države in njenega gospodarstva«. Sorry, ne razumem dobro opredelitev slabega položaja. Smo mogoče v obdobju gospodarske recesije? In četudi smo, imam še toliko manj razumevanja za težave sistema, ki si jih nakoplje sam sebi. Takoj v naslednjem stavku pa naj bi prav mazohistično potrpeli in »počakali na trenutek, ko bomo lahko mi prispevali k razvoju«. Mogoče pa tista jajca niso letela v pravo smer? Ob polnih ustih razumevanja za globalne ekonomske trende in ideologijo neoliberalizma se študentski funkcionarčki tresejo ob misli, da lahko presahne neizčrpljiv vir dohodkov iz študentskega dela. Res, pripravljeni smo prenašati vse privatizacije, samo pustite nas na miru. V istem nagovoru se na koncu odpovedo trpljenju in povedo, da tega ne bodo več prenašali. Dovolj nam je! Tako je. Dovolj nam je oblasti, državne in študentske. Hvala lepa za vse!

O sami demonstraciji pa le nekaj besed. Na srečo se postmoderna demonstracija v obliki koncerta ni obnesla. Študente je veliko bolj kot tisočkrat preposlušana slovenska estrada zanimalo glasno in na trenutek prav vroče dogajanje pred zgradbo Državnega zbora. Patetično so zveneli pozivi iz odr, naj se študentje raje približajo odru, kot pa da zganjajo kraval pred državnim hramom. Še toliko bolj, ker so le nekaj minut pred tem iz istega odr pašale velike besede o revoluciji. Uboga revolucija, inflacija ti je res zmanjšala vrednost! Za dodatno razjasnitvev, s kom imamo opravka, je poskrbela novodobna privatna policija. Najeti varnostniki s strani ŠOU so pridno nadomeščali javno policijo. Si predstavljate demonstracijo, kjer organizator opravlja tudi policijsko delo. Ne skrbite, veliko vas je plačalo za privilegij takšnega varovanja. Najbolj se mi je utrgalo, ko so me plačanci podili proč od Maximarketa. Kje je še javni prostor, kdo je ta privatna vojska in kaj počnem na tako shizofreni demonstraciji? Policisti

se vsaj v teoriji držijo zakonov, ta najeta represija pa tega ne pozna. Na faksu pa nam prodajajo pravljice, da država monopolizira nasilje. In tem pravljičarjem naj bi še plačevali šolnine? Bodoči oblastniki so se res izkazali z odlično organizacijo. Škoda le, da se je žur sprevrgel v demonstracijo. Ni minilo pol ure od zglednih demonstracij, ki bi jih bil vesel vsak policijski minister, do telefonskega klica od doma, da me je iskal kriminalist in poizvedoval o moji elektronski pošti. Ni mi bilo težko preklopiti na idejo, da država išče nove državne sovražnike. Nekako mora upravičiti svoj obstoj. Naneslo je, da sem pač posredoval nekaj informacij o Festivalu upora (uradni naziv demonstracij proti svetovni ureditvi) preko elektronske pošte. Preventivnih obiskov na domu si ne morem razlagati drugače, kot da gre za poskus ustrahovanja in del širše zastavljenje kriminalizacije politične opozicije kapitalističnemu programu razvoja. Ob obisku Busha in Putina so bile uvedene v državi izredne razmere. Nikakršna skrinvost ni, da se država najbolje znajde v izrednih razmerah. Izredne razmere se seveda ne da uvesti prav vsak dan. Strah pred kriminalom in neredom služi kot faktor legitimacije represivnih ukrepov. Bistra poteza oblasti je bila tudi enačitev vrhunskega srečanja z deseto obletnico osamosvojitev. Kdor je proti obisku, je torej tudi proti sami državi Sloveniji.

Bizarnost meril, kdo sme in kdo ne sme v Republiko Slovenijo, lahko ponazorimo na konkretnih primerih. Tako lahko v časopisih preberemo o skupnih vojaških vajah pakta NATO in Slovenske vojske na ozemlju RS. Kar je očitno nekaj povsem normalnega! Povsem druga zgodba pa je prihod neoborženih tujcev, ki nimajo primernih listin za bivanje v naši državi. Ali pa obisk ruskega predsednika Putina, ki ima na vesti vsaj vojna hudo delstva v Čečeniji? Po sprejetem statutu bodočega Mednarodnega kazenskega sodišča bi lahko bil kazensko odgovoren. Milijonar Bush, ki se je na svetovni vrh povzpel z milijonskimi dolarskimi vložki ameriških korporacij, se sicer (še) ni spustil v vojaško avanturo. Zato pa finančno in vojaško podpira klasične kršiteljice človekovih pravic kot so npr. Izrael, Turčija, Kolumbija. Njegovi okoljski zločini pod diktatom sponzorjev volilne kampanje pa precej presegajo povzročeno škodo v Teksasu usmrčenih obsojencev, katerih usmrtilitev je Bush Jr. z vso moralno odgovornostjo podpisal.

V ozračju državne histerije, ki je prepovedala celo postavitev stojnice Amnesty International na Prešernovem trgu, se je odvila demonstracija Festivala upora v tivolskem parku. Dodatno paniko so pospremila medijska poročanja iz uličnih spopadov Göteborgu na Švedskem, kjer je zasedala Evropska unija. V živo smo si lahko ogledali demonstracijo vsega, kar premore slovenska policija. Kar sem do sedaj lahko gledal le na

>>

foto: Leon Megušar

CopyLeft

V pričujočem članku bi vam rad predstavil združbo, ki izdeluje in distribuira zastonj programsko opremo. Toda zakaj govoriti o zastonj programski opremi? Tako ali tako o tem vse vemo, saj imamo računalnike natačene s programi, ki smo jih skopirali od prijateljev od prijateljev od prijateljev in zanje nismo dali niti ficka...

Zadnja leta nas mediji vedno pogosteje bombardirajo s tem, da je uporabljanje in prisvajanje neplačane programske opreme nelegalno, kršitelji so izpostavljeni družbenim in pravnim sankcijam ter medijskemu linču.

Ob tem bi rad prav posebej izpostavil vidik, ki mu naši mediji doslej niso posvečali nobene pozornosti. Zanimivo je namreč dejstvo, da so prav pirati s svojim nelegalnim početjem, proti kateremu se borijo države s svojimi aparati prisile, softverske multinacionalke in z njimi v en glas tudi mediji, največ pripomogli k uspehu določenih komercialnih programov. Naj ilustriram: ste se že kdaj vprašali, zakaj ne morete prebrati datoteke, ki jo je prijatelj napisal v najnovejšem Wordu, ki ga vi nimate? Zato, ker vas softverske korporacije tako prisilijo, da kupite novejšo verzijo, čeprav vam ta, ki jo imate, povsem zadovoljivo služi! Tako vsak, ki namešča vedno novejše piratske verzije programov, posredno pomaga Microsoftu pri bogatjenju in uničevanju konkurence, saj se prej ali slej najde nekdo, ki opremo kupi, ne pa ukrade.

The head of GNU

Kot protestna alternativa takemu početju roparskih korporacij se je že pred nekaj leti pojavilo gibanje GNU (Free Software Foundation), katerega cilj je izdelava brezplačne programske opreme, ki je popolnoma zastonj dostopna vsakomur v izvorni kodi, ki jo uporabnik lahko poljubno uporablja in spreminja. V ta namen so GNU razvili poseben sistem licenc copyleft. Programe, ki so opremljeni s to licenco, je mogoče poljubno kopirati, spremniti in distribuirati, zaračunajo pa se lahko samo stroški storitev (kopiranje, podpora, itd.). V zadnjem času priljubljenost GNU programov strmo narašča, predvsem zaradi operacijskega sistema GNU/Linux, ki je po kvaliteti in prijaznosti do uporabnika dohitel in celo prehitel ostale komercialne konkurenčne.

Temeljna ideja, ki stoji za tem projektom, je odgovor na naslednje vprašanje:

Predvidevajmo, da ima posameznik kopijo programa, ki jo želi deliti z drugim posameznikom. Kdo sme odločati o tem, ali to

<<

fotografijah in televiziji, je stalo pred mano. In prav to neosebno obliko bom uporabil za opis militariziranega stroja, ki se je odločil preprečiti razbivanje izložb. In začuda mi sploh ni vzbujalo strahu, ampak samo jezo. S kakšno pravico me obravnavajo kot potencialnega kriminalca, medtem ko ližejo noge dvem kriminalcem svetovnega formatu? (V tem kontekstu tudi bolje razumem Bakuninovo navdušenje nad lumpenproletariatom, zmesjo brezposelnih, prestopnikov, skratka ljudi na robu. Mehanizem kriminalizacije nas postavlja v družbo ljudi, ki niso pripravljeni sprejeti zakonskih pravil za bogatjenje in izkorisčanje.)

Vsekakor razburljivih dogodkov še ne bo tako kmalu konec.

»Oaze miru« se sesuvajo same vase in nezadovoljstvo je očitno nalezljivo. Pa naj se to kaže v obliki javnih protestov, izbruhnih umetniškega ustvarjanja ali v razbijanju zafrustrirane mladine. Marko Rusjan

svojo željo lahko udejani? Ali naj o tem odločata vpletena posameznika ali stran, imenovana »lastnik avtorskih pravic«? V enem od internih Microsoftovih dokumentov, ki so pricurljali v javnost, so vodilni opozorili na nevarnost, ki jih grozi s strani GNU/Linuxa. V besedilu so predlagani protiukrepi, ki so jih tudi pred tem uporabljali za uničevanje svoje konkurence. S tem so nehote priznali, da ima koncept zastonj programja velike možnosti za uspeh in da je resnično dejstvo, da je boj proti piratstvu le skrb za lasten žep.

Za razvijalce programov je najpomembnejši kriterij maksimizacija dobička. Zaradi vse večje politične moči korporacij so tudi oblastniki in neposredne vladajoče elite posvojili ta kriterij in namesto nas odgovorile na zgoraj zastavljeno vprašanje. Vsak program ima lastnika, ki je najpogosteje korporacija, povezana z njegovim razvojem. In kako lastniki programov opravičujejo svoje zahteve? Prvi argument, ki ga slišimo, je ta: »Jaz sem v to vložil svoj trud, srce in jajca. Jaz sem ga naredil, torej je moj!«. Ta argument hitro zbledi, ko pomislimo, kako hitro so se taisti ljudje pripravljeni odreči svojim projektom v zameno za plačilo. Čustvena naveznost na njihovo kreativno delo skrivnostno izgine. Večinoma je pod tak produkt podpisana korporacija in ne njegov avtor.

Ekonomski argument pa je tak: »Rad bi obogatel!« ponavadi zamaskiramo v »Od nečesa je treba živeti.« ali pa »Če bi bile tudi položnice GNU, bi mogoče še šlo.«

V veljavnem sistemu intelektualne lastnine je razvoj programja povezan z eksistenco

lastnika, ki nadzira njegovo uporabo. Dokler taka povezava obstaja, smo soočeni z omejeno izbiro: ali lastniško programje ali pa nič. Ta povezava pa ni sama po sebi umevna in neobhodna, ampak je posledica konsenza o lastništvu.

Za ilustracijo problema lahko uporabimo primer gradnje cest, predvsem zato, ker je svet programja marsikomu tuj. Gradnjo cest bi lahko v celoti financirali s pobiranjem cestnin, kar bi pomenilo, da bi bile cestinske postaje na vsakem vogalu. Na tak način bi sicer imeli odlične ceste, le da bi se moral vsak uporabnik ustavljati na vsakem ovinku in plačevati. Cestinske postaje so v takem primeru umetna ovira pri vožnji – umetna zato, ker niso posledica delovanja cest in avtomobilov. Če primerjamo plačljive in zastonj ceste, lahko hitro vidimo, da so slednje bolj uporabne, zato ker je na njih manj ovir in so dostopne vsem in ne samo najbogatejšim.

Če se torej vrnemo k programskej opremi: »cestinske postaje« za programe sicer pomagajo financirati njihov razvoj, a so programi zaradi tega dražji in s tem manj uporabni. Družba bi torej morala najti načine za podporo razvoju programja.

Philosophical GNU

Projekt GNU je idealističen, toda vsak današnji idealist se mora soočiti z velikimi ovirami. Prevladujoča ideologija idealizem namreč malone onemogoča in spodbuja ljudi k opuščanju idealizma zaradi njegove, na prvi pogled, nepraktičnosti oziroma utopičnosti. Idealizem ljudi, ki sodelujejo v projektu GNU, pa se je izkazal kot izjemno praktičen – vsakdo ima na voljo zastonj operacijski sistem in pripadajoče uporabne programe, ki po uporabnosti, zanesljivosti in raznolikosti presegajo produkte velikih multinacionalark. Verjetno je GNU postal eden najpomembnejših primerov, ki razbijajo mit o utopičnosti projektov, ki temeljijo na prostovoljnem delu in za katerimi ne stojita kapital in

hierarhična vodstvena struktura. Odgovor o funkcionalnosti predstavljene organizacije je na dlani. Posredno pa ta primer ponuja tudi odgovor na vprašanje, ali ni splošno veljavno prepričanje, da je kapitalizem edini možen model delovanja družbe in da v osnovi prispeva k splošnemu napredku človeštva, le pretveza za bogatenje posameznikov.

Zero

Viri:

<http://www.gnu.org>

Richard Stallman:

"Why software should be free?" in "GNU Manifesto"

Demon vs Prodigy

Ne gre za tožbo, ampak dva sodna primera, ki odpirata novo poglavje sodne prakse: tožbe proti ponudnikom storitev interneta. Pravzaprav bi lahko v naslovu, če bi se že zelel osredotočiti na zaščito pravic posameznika, zapisali tudi Alexander Lunney vs Laurence Godfrey ("oškodovanec" vs oškodovanec). Tudi to seveda ni tožba, ampak dva ugledna (?) gospoda, ki sta sprožila tožbi proti podjetjem Prodigy in Demon Internet.

Vrhovno sodišče ZDA je v tožbi Alexander Lunney vs Prodigy razsodilo, da podjetje Prodigy ne more odgovarjati za žaljive vsebine, ki jih po elektronski pošti pošiljajo njegovi uporabniki, saj pri tem toženo podjetje ni delovalo kot izdajatelj. V obrazložitvi odločitve je sodnik Rosenblatt ponudnika storitev interneta primerjal s ponudnikom telefonskih storitev in zapisal: "Email is the day's evolutionary hybrid of traditional telephone line communications and regular postal service mail. In this respect, an ISP, like a telephone company, is merely a conduit." V nasprotju z odločitvijo vrhovnega sodišča ZDA pa je v tožbi Laurence Godfrey vs Demon Internet (primer iz Veliike Britanije) sodnik Morland ponudnika storitev interneta izenačil z izdajateljem in toženo podjetje spoznal krivo razdalitve. Razsodba je za posledico imela skoraj takojšen poslovni propad podjetja, ki je moralo g. Godfreyju plačati 230.000 GBP oz. 80 milijonov SIT odškodnine.

Kljub temu, da sta si odločitvi sodišč diametralno nasprotni, moramo pri primerjanu razsodb upoštevati razlike v kulturnih okoljih (ZDA je razširjenost interneta veliko večja kot v Veliiki Britaniji), kot tudi ne dejstvo, da je sodnik Morland vlogo podjetja Demon Internet izenačil z vlogo izdajatelja še, ko je oškodovana stranka dokazala, da je bilo podjetje o žaljivih vsebinah, ki jih je širil eden izmed uporabnikov storitev podjetja, dvakrat pisno obveščeno.

Razsodba v primeru Godfrey vs Demon Internet je imela poleg propada podjetja Demon Internet tudi globoke "stranske" posledice. Ostali ponudniki storitev interneta so v strahu pred podobnimi tožbami začeli zapirati številne spletne strani in internet konference, za katere so prejeli pritožna pisma. Tveganje je bilo pač previsoko.

Izenačitev vloge ponudnika storitev interneta z vlogo izdajatelja je seveda potreben obravnavati v širšem kontekstu regulacije interneta. Poleg pravne nedorečenosti vloge posameznih subjektov v svetovnem spletu, kar naj bi razrešili pravniki, je potreben zavzeti načelno stališče v odnosu do

vprašanja regulacije interneta. Vse več je namreč diskusij med zagovorniki popolne svobode in zagovorniki regulacije interneta, kot to velja za ostale medije. Pri tem pa se še nismo dotaknili narave tega medija, ki dovoljuje popolno anonimnost uporabnika in s tem tudi veliko možnosti zlorabe. Četudi bi do sistemskih regulacij interneta prišlo, bi bilo potrebno najti nove načine, saj so do danes poznani načini regulacije klasičnih medijev za regulacijo interneta popolnoma neprimerni.

Razsodba sodišča v Veliiki Britaniji, ki vlogo ponudnika storitev interneta izenačuje z vlogo izdajatelja klasičnih tiskanih medijev, predstavlja korak v napačno smer. Pri tem bi že zelel izpostaviti dvoje posledic, ki bi jih takšna sodna praksa lahko povzročila.

Močno je ogrožen do danes glavni poslovni motiv internet industrije - profit. Medij, ki je pridobil veliko šteilo uporabnikov v širšem družbenem krogu in s tem spremenil moderno ekonomijo, je to vsekakor lahko dosegal tudi zaradi popolne svobode, ki so jo uživali uporabniki. Ravno rastoče število uporabnikov je v svetovno omrežje pritegnilo tudi privatni kapital in tako internet iz akademskega privilegija spremenilo v industrijo. Krčenje možnosti uporabe in izražanja na svetovnem spletu, ki bi nastalo kot posledica pritiska na ponudnike storitev interneta, bi povzročilo zmanjšanje števila uporabnikov, to pa bi odtegnilo tudi privatni kapital, ki je do danes omogočal tako hiter razvoj interneta. Pod vprašaj bi bila postavljena dolgoročna prihodnost tega medija.

To bi seveda globoko spremenilo tudi potek demokratizacije družbe. Ravno internet je namreč tisti medij, ki v največji meri oz. z najmanjšimi stroški omogoča uresničevanje človekove pravice - "biti tiskan". Posamezniku bi bila odvzeta pravica do izražanja svojega mnenja v širšem krogu. Družba, ki ima torej možnost razviti razpravo v širši javnosti, bi tako tej možnosti odrekla.

Rešitev lahko iščemo v natančni pravni definiciji odnosov med ponudniki storitev interneta in njihovimi uporabniki. Vsekakor pa je potrebno ponudnikom storitev interneta ponuditi nekakšen "breathing space", kot ga uživajo tudi novinarji.

Avtor: PC

Vir (članek):

1.Ian Katz, Censorship struggles, The Guardian, 11/5/2000

Nadaljevanje zgodbe o elektronskem mestu

Sodeč po insiderskih vpogledih v gradiva, ki se tičejo projekta Elektronsko mesto, so si na občini vzeli dovolj časa za temeljito obdelavo različnih področij, vpleteneh v bodoče digitalno življenje mesta. Vsaj v teoriji in na papirju stvar ne zgleda napačno zastavljena. Nova Gorica je tako že eno od prvih petih mest, kjer bo mogoče različne birokratizme (npr. prejem izpisov z matičnega urada) opravljati preko interneta v kar najkrajšem času. Hudič je v podrobnostih, recimo, zagotavljanju tajnosti in istovetnosti, ki ju zagotavlja sistem javnih ključev. Ti pa vsaj zaenkrat za občane še niso dosegljivi... No, v kratkem naj bi bili, vsem zainteresiranim pa toplo priporočam hitro seznanjanje z osnovami kriptografskih metod.

Več na <http://e-gov.gov.si/e-uprava>

(Mimogrede, do konca leta naj bi občina za e-projekte namenila 60 milijonov tolarjev. Znesev, hm, sploh ni majhen in res me zanima, kaj bomo zanj dobili.)

Četudi ne spadate med prijatelje višjih cen, stanujete pa v ožjem mestnem okolišu, si lahko povišanje naročnine na kabelsko televizijo razlagate kot dober znak - končno se za surfanje odpira tudi kabelsko omrežje. A preden vas obidejo pregrešne misli na bliskovito hitrost in neprekiniteno povezavo v svet, si oglejte cenik in pogoje uporabe. Glede na potrebe in želje je možnosti več, in za povprečnega jožeta variante mogoče niti niso napačne. Najhitrejša možna povezava je res samo pol mega na sekundo, vendar je to skoraj desetkrat več

kot dosedaj. A da zbiralcev MP3jev, filmov, programov in ostalih obilnih zadev ne bi kap od samega veselja, je tu zanimiva postavka, ki se ji reče plačilo prometa. Recimo tako: prenašanje celega albuma (slaba ura muzike) v obliki MP3 nas bo stalo le malenkost manj, kot če bi ga kupili v trgovini. Za megabajte, ki jih redno pretaka v in iz svojega računalnika, se podpisani ne bi izmazal z manj kot 50.000 tolarji na mesec. Si predstavljate, da bi pri takih cenah kdo resnično gledal prenose iz gledališča po internetu?

Da nadobudna deca ali hujši zasvojeni klub cenam ne bi potopili družinskega proračuna, so na kabelski TV poskrbeli za eno še bolj zanimivo varovalo. Dobesedno razumevanje cenika daje vedeti, da je pri osnovnih možnostih količina prometa omejena! Malo posurfaš, od naivnih prijateljev dobiš nekaj pisem s slikicami, pa je pipica zaprt?! Čeprav, glede na to, da je cenik skoraj do črke usklajen (prepisan) od drugih (nikakor ne najugodnejših) ponudnikov, tistih 100 mega verjetno ne pomeni omejitev, ampak v naročino vključen promet. A 100 mega si lahko naštrikal tudi sedaj z navadnim modemom. Kabelski dostop naj bi dejansko omogočal dodatne in nove storitve, ne le branje pošte in rekreativno deskanje. Ob taki cenovi politiki bodo zahtevnejši uporabniki gotovo dvakrat premislili, če se jim splača, ostali pa kabelskega interneta (ob upoštevanju kar visokih stroškov opreme) ne potrebujejo. Tesla, še vedno te čakamo...
Simon Markič

Povratek odpisanih

Goriški pankerski veterani **Scuffy Dogs** so po nekaj letih končno le prišli do novega albuma brez posebnega imena. Mnoge kadrovske menjave so pač botrovale počasnejšemu delovnemu tempu. V določenem trenutku smo se lahko upravičeno zbalili za eksistenco samega benda. Mogoče ni odveč ponoviti, da so Scuffy Dogs dosedaj izdali split LP z ormoškimi hardkorovci Wasserdicht, samostojni 7" singel in zgoščenko, na kateri sta se znašli obe prvi izdaji in nekaj dodatnih komadov. V tistem času so bili tudi največji vpliv na novo prihajajoče bende, tako idejno kot tudi fizično, saj so sedanji in nekdanji člani Scuffy Dogov delovali tudi znotraj bendov kot so Pizda Materna, Elvis Jackson, Man in the Shadow in Krik Diznilenda. V drugi polovici devetdesetih letih so namreč glasbene skupine na Goriškem rastle kot gobe do dežju. In prav Scuffy so dokazali mlajšim, da se z vztrajnim delom lahko igra po celi Sloveniji in tudi v tujini (prvi so seveda bili goriški nojzerji Extreme smoke, ki so že na začetku devetdesetih letih igrali v Nemčiji, vendar njihovo delovanje ni pustilo tako trajnega vpliva.)

Sedaj so postali še zrelejši. Povprečna starost benda je tam okoli trideset let. Mogoče prav zato album deluje zelo kompaktno. Ostajajo zvesti grobemu, uličnemu panku, ki se izogiba pretirani sentimentalnosti. Kajti življenje je trdo in za samopomilovanje preprosto ni časa. Nenazadnje so člani benda že dolgo v proizvodnem procesu, ki jih je postavil v neizbežno perspektivo. Čas pa je za besede revolta. In teh v komadih Delavska, V boj, Nikoli, Tvoji idoli in Religija res ne manjka. Oster kitični pank z obveznimi večglasnimi refreni se odlično poda neposrednim besedam. Lahko bi jim očitali preprostost odgovorov, ki jih ponujajo njihovi pozivi k uporu, vendar je prav ta preprostost nujna sestavina takšne glasbe.

Kajti tu je za filozofiranje prepozno, čas je za akcijo. Komad Zega Ivan nas popelje celo k resničnim dogodkom iz divje mladosti. Malce izstopajo komadi Sam, ker se veliko bolj posveča notranjemu občutku in potrebi po samoti, Vesoljska zaradi svoje mešanice skaja in panka ter delno pridigarskega teksta in Police in helicopter kot daljši dub komad, ki je edini odpet v angleškem jeziku. Na zgoščenki pa najdemo tudi eno priredbo starega angleškega Oi! Punk benda The Blitz. Njihovo klasiko Moscow so predelali v V Moskvo.

Scuffy Dogs nedvomno dokazujejo, da nekatere stvari niso samo v domeni najstnike populacije. Da upor ni pogojen z biološko starostjo in da nekateri, klub vsem polenom, ki jih vsakdanje življenje meče pod noge, neradi odnehajo. "Never surrender", kot bi rekli Blitzi.

Zgoščenka je izšla leta 2001 za štajersko založbo **Front Rock**, P.P. 48, 2000 Maribor.

Marko Rusjan

foto: I.Human

13. Brat predstavlja:

Dvodnevni CITY OF... festival

...ne zamudite, v mesto prihaja cirkus...

13. in 14. julij, Nova Gorica - Mostovna:

petek: **Entreat** (slo), **Low Punch** (slo), **The Love Typewriter** (slo), **Krik Disneylanda** (slo), **La Kurtizana** (cro), **Wreck** (slo), **Driven** (hol)

sobota: **With Love** (ita), **Segue** (zda), **Analena** (cro), **Razlog Za** (cro), **Curse Of Instinct** (slo), **Dickless Tracy** (slo), **Storsender** (aut)

Nizozemci **DRIVEN** potujejo po Evropi kot del karavane "CrimethInc. Experiment in European Euphoria", na kateri želijo preseči mejnike punk/HC skupnosti in akumulirati vsestransko kreativnost. Glasbeno pa nam bodo predstavili svoj eksploziven metaliziran HC... Hrvaško "atrakcijo" **LA KURTIZANA** sestavljajo punc zbrane okoli fanzina Unmasked Creeper in gledališke skupine Nezavisni Teatar Baraka. Preigravajo nekakšen anarchopunk/crust z resnično brutalnimi vokaloma... Domačini **ENTREAT**, bodo ob atraktivnem nastopu spet preigrali par svojih ponarodelih metalkih viž. Fani Shai Hulud in Shield bodo navdušeni... Mariborske **WRECK** sestavljajo glasbeno prekaljeni mački, ki so tokrat svoje moči združili v nekakšno mešanico Rollinsa, Black Flag, Fugazi in še česa.. Od ajdovskih **LOW PUNCH** lahko pričakujemo odličen naspidan old school HC. Energično, agresivno, poskočno, predvsem pa hitro.. Vrtejbenki vino&gunja punkeji **KRIK DISNEYLANDA** bodo prav tako odpilili svoj repertoar drvečih punkerskih komadov... Mladi ajdovci **THE LOVE TYPEWRITER** pa prisegajo na bolj umirjene melodije in se nagibajo proti emo-coru, ki še najbolj spominja na kakšne Farside.. Italijani **WITH LOVE** so se po krajišču pavzli zopet združili in so zagotovo lačni nastopov. Kot vedno lahko pričakujemo eksploziven nastop, kaotično emocionalno glasbo, veliko vreščanja in jokanja fanov... Američani **SEGUE** prihajajo iz zloglasne Minneapoliške anarcho-punk scene in preigravajo udaren in agresiven crust/HC v stilu Tragedy in His Hero Is Gone. Skupino sestavljajo nekateri bivši člani skupine Servitude.. Hrvaški **ANALENA** se bodo po številnih koncertih po Evropi zopet ustavili tudi pri nas. Dinamičen emocore s vreščičem ženskim vokalom, ki te ne pusti ravnodušnega... **RAZLOG ZA** že vrsto let veljajo za eno najboljših hrvaških HC skupin, preigravajo pa klasični old school HC v stilu Youth Of Today ali Chain Of Strength.... Avstrijski emo-rockerji **STORSENDER** nam bodo ponovno predstavili karizmo in moč rockerskega ritma. Nabrusimo pete, ker bo vroče.. Mariborčani **CURSE OF INSTINCT** bodo ob izidu svoje prve kasete predstavili svoj metaliziran HC, ki je obogaten s številnimi emocionalnimi prmesmi in kričečim vokalom. Mešanica Entreat, in With Love... Iz radioaktivnega območja Brežič bomo privlekli mutante **DICKLESS TRACY**, ki so na račun izgubljenega kurca pridobili smisel za humor in nam bodo servirali brutalen in zabavljaški grindcore. Kako gre to skupaj vedo samo oni.

Curse Of Instinct

Kam se lahko še dam?

Poletna scena, Stari kino, Nova Gorica

13.07. DJ Flivert (house), DJ Jambreaker

14.07. Marko Brecelj

18.07. Peter Epstein, Miroslav Tadić

19.07. Plesni teater Igen, predstava: Tri sestre

20.07. Klemen Klemen

21.07. Ivan Volarič - Feo

25.07. Pulse

27.07. Hammond trio

27.07. Zlatko Kavčič

03.08. Oko

10.08. Shyam

17.08. Avtomobili

24.08. Planet Groove

31.08. Five Horse Johnson

07.09. Ana Pupedan

Festival Of Futuristic Dance

Zeleni gaj pri Novi Gorici

13.07.01 ob 21.00

Techno Arena: Richie Hawtin, Jeff Mills, Bizzy & Dojaja aka.

Temponauta, Psiho, Veztax, Uhuru, Gianny, Fabrice;

House Arena: Rotor (live!), Aleksij, Edy The Fish, Stripy D,

Floater, Matis, Emý;

World of Trance Arena: Chrisma, Gaby, Frajman, Ganesh, Pool;

MC's: Flasher, Miss Cosmic, Mirimino.

Dogajanje v sosednji Gorici in okolici (Italija):

Četrtek, 12. julij, Kulturni Dom di Sant'Andrea (GO) ob 20.30
Genova 2001: Globalizziamo i diritti e le lotte! Globalizirajmo
pravice in boje!

Koncert skupin **Awake in Dagh**

Sobota, 14. julij, center Pordenoneja
Fiera delle Alternativerete
Koncerti in javni govor.

Nedelja, 15. julij, Kulturni Dom di Sant'Andrea (GO) ob 15h
Un mondo diverso e' possibile
Drugachen svet je mogoč
Javni razgovor s predstavniki društva Oton Župančič, GIT
Banca Etica Provinciale Goriziana, stranke Komunistične
prenove, Mladih komunistov, Komiteja za podporo in
solidarnost z ljudstvom U'wa, Zelenih, World Social Forum iz
Padove in Ya Basta.

Projekcija videov Praga 2000 in Karavana iz Chiapasa.

Zvečer koncert skupin: Des Rever – progressive,

Primitive Steps – reggae in lo Non So - post-punk

Otokultivator

Poletna šola kulture na otoku Visu - 21.07-04.08.

Delavnice oblikovanja, arhitektуре, filma, weba, igea, zvoka,
novinarstva...

Prijave do 13.07.!

<http://mama.mi2.hr>

Kam naj se dam?

2. Soča Reggae Riversplash Festival

12.julij – 14.julij 2001, Tolmin (Sotočje) – Slovenija
www.vinylmaniarecords.si

četrtek, 12.7.:

17:00 B. Fine Rasta Movement (Slovenija/Sierra Leone)
 18:30 I-Shen Rockers (Nemčija)
 21:00 Elvis Jackson (Slovenija)
 23:00 LB 27 (Madžarska)
 01:00 Stevie Culture & Crystal Axe (Jamajka) & United Nations Band

Petak, 13.7.:

17:00 Moveknowledgement (Slo)
 18:30 Abrakha-Dub-R (Hrvaška)
 21:00 B.R. Stylers (Italija)
 23:00 Ras Dumisani (JAR)

Sobota, 14.7.:

17:00 Kesukozi (Afrika)
 18:30 The Authentics (Italija)
 21:00 Siti hlapci (Slovenija)
 23:00 Macka B + Sister Audrey + The Royal Roots Band (VB)
 01:00 Ras Shudley (Jamajka) + Dečija Radost (ZR Jugoslavija)

Macka B

8. Kraval bo!

Na Jesenovcu pri Železnikih (ob glavni cesti, 1 km, proti Sorici)
 Petek, 13.07. ob 20h

Trabakula (IL.B), Wildwux Teater "Monkey Wings" (Nemčija), Authanasia (Kras), Marko Brecelj (KP), Sist En 343 (LJ), H-Bomb (Metlika), Rampage (Trbovlje), DJ Perce-Cat (Žel), Root A'Balluta (KP)

Sobota, 14.07. ob 18h

Suffocate (Slovaška), Obidil (Žel), Srou Pa Letu (KR), Analena (ZG), 3=Pjančki (Žel), Very Expensive Porno Movie (RI), Dilbert Band (PU), Mem Grome (Sorica), Disdrug This Fuck (Žel), DJ-ané Vega (Žel)
 članarina letos prvič: 800 za en dan, 1200 za dva dni.

No Name Riders Bikers Festival

10., 11., 12. avgust 2001

Kamnoščem Hruševje - 8km od Postojne proti Gorici, Kopru

Nastopajo (pe=petek so=sobota):

Zabranjeno Pušenje (so), Spoons (pe), Let 3 (pe), Zaklonišče prepeva(so), Črna gradnja (pe,so), Delirium(so), Prospect(pe), Kose(pe), Intima(so), Patriot(so), R.I.P.(pe,so)
 In še: erotic show (pe,so), bike show (so), GO-GO girls (pe,so), stojnice, slikanje, tetoviranje, itd.
 Brezplačno kampiranje (pe,so)

KAK Unterhund Ormož proslavlja 11 let hrupa

14.07.2001, ob 18.00 uri

Kulturno Alternativni Klub Unterhund, po mnenju revije Mladina na prvem mestu med najbolj "hudimi" klubji v Sloveniji, bo v soboto 14.7.2001 praznoval 11 leto obstoja in delovanja. V ta namen je subkulturni aktiv pripravil naslednje:

1. Izdaja zbornika **11 Let hrupa** v katerem je kronološko predstavljeno delovanje kluba, izjave in mnenja akterjev v vlogi sodelujočih, organizirajočih in nastopajočih ter obilo fotografij. 11 Let hrupa bo moč dobiti na prireditvi!
 2. **festival**, na katerem bodo nastopile vse skupine, ki so nastale skupaj ob samem klubu in v njem:

Polis Korps, ZaGnide, Anaeroba, Noise Order, Wasserdicht, Pridigarji
 skupaj z gosti in prijatelji CZD in Scuffy Dogs.

Brezplačen ogled festivala in brezplačna okrepitev želodca.

Dogaja se Kaščev poletje v Ajdovščini.

Festival v Trnju bo letos od 2. do 4. avgusta.

Festival Zmaj 'ma mlade se letos v Postojni odvija cel avgust!

27.-28.07 Koprska noč

03.-05.08.01 Griblje ob Kolpi: Koupa 2001, festival glasbe, športa in umetnosti - www.koupa.com

Masovna

p.p.1

5000 Nova Gorica

**POŠTNINA PLAČANA PRI
 POŠTI 5101 NOVA GORICA**

TISKOVINA